

vil vise sig at være Trang til at benytte denne Lov, naar der atter bliver givet Lejlighed dertil fra Statens Side.

Med Hensyn til den Del af Lovforslaget, som behandler Opførelsen af Arbejderboliger, stillede den højtærede Minister sig mere velvilligt og lovede, saa vidt jeg forstod ham ret, sin Medvirksomhed dertil, idet han dog ogsaa her udtalte, at han ikke troede, der var nogen egentlig Trang til Bemyndigelse til saadanne Laan, idet de ikke vare benyttede i den Udstrækning, at man kunde sige, at der egentlig var nogen Grund til at gentage Bemyndigelsen. Ogsaa her tror jeg, at den højtærede Minister ser meget fejl paa Forholdene. Det er jo gaaet saaledes, siden vi sidst forhandlede Forslaget, at der er foregaaet en Udvikling i mange Retninger, ikke mindst for Arbejdernes Vedkommende. Der er foregaaet en saadan Udvikling i deres økonomiske Forhold paa Grund af deres Organisation, at deres Syn paa Livet er blevet en hel Del forandret; deres økonomiske Forhold ere heldigvis blevne forbedrede ikke saa ganske lidt. Udviklingen har ogsaa medført andre Forandringer. Dette skyldes de Befordringsmidler, som Arbejderne nu ere blevne i Stand til at benytte, dels paa Grund af deres bedre Stilling og dels paa Grund af ny Opfindelser. En meget stor Del af Arbejderne ere derved blevne i Stand til uden Gene at kunne bo længere ude paa Broerne end for 10—11 Aar siden, idet en stor Masse, navnlig Bygningshaandværkere, nu ere i Besiddelse af Cykler og derfor ere i Stand til hurtigt at kunne komme til deres Boliger eller langt borte liggende Arbejdssteder. Denne Udvikling har ogsaa medført, at andre Befordringsmidler have udviklet sig ikke saa ganske lidt, og Arbejderen har faaet Synet aabent for, hvad han sikkert ogsaa havde Synet aabent for før den Tid, men den Gang ikke var i Stand til at rette sig efter, at det er sundere og bedre at bo uden for Byen, naar han er i Stand til det uden at skade sig selv med Hensyn til Arbejdet og i Forholdet til Arbejdsgiverne, saa at de ikke løbe Fare for at miste deres Arbejde, hvilket ofte kan være Tilfældet for Hjemmearbejdernes Vedkommende. Dette var ogsaa meget stærkt fremme under Lovforslagets sidste Behandling. Derfor tror jeg, at Forholdene nu ere saaledes, at der er langt stærkere Trang nu, end der har været i de 11 forløbne Aar, til at forsøge paa at opføre saadanne Arbejderkolonier, hvorom der ogsaa den Gang var Tale, og som den da-

værende Finansminister ifølge sine Udtalelser interesserede sig meget for. Det er i hvert Fald mig bekendt, at der med stor Ihærdighed arbejdes paa at bringe flere saadanne Projekter i Gang. Der arbejdes paa at faa dem ind i et sundt og godt Spor, saa at det kan betale sig for Arbejderne, og saaledes at de ikke komme til at sidde for alt for store Udgifter. Det er givet, at hvis de kunne faa disse Penge, vil det være billige Penge for dem, og det vil i høj Grad bidrage til, at de ville kunne realisere deres Foretagende paa en for dem mere økonomisk heldig Maade, end hvis de ikke kunne faa disse Penge. Jeg tror derfor, der er Trang til Stede til, at denne Del af Lovforslaget kan blive sat i Virksomhed, og den højtærede Finansminister skal nok komme til at erfare i den nærmeste Tid, at der er Trang til at benytte disse Penge, en Trang, der maaske er langt større, end han i dette Øjeblik har Anelse om. Jeg vil derfor anbefale dette Lovforslag, haabe, at Tinget vil tage med større Velvilje paa det, end den højtærede Finansminister har gjort, og at Ministeren maa overvinde sine nuværende Betæneligheder, saa at ogsaa han maa gaa med dertil.

J. H. Jensen: Det er kun et Par korte Bemærkninger, jeg har ønsket at gøre, fordi jeg mener, at denne Behandling af Forslaget ikke bør slutte, uden at man ogsaa har hørt Udtalelser af en Repræsentant for en Landbokreds. Vi have nu udelukkende hørt Repræsentanter for Købstadkredse, og skønt jeg indrømmer, at det er et Lovforslag, der udelukkende vedrører Købstæderne, mener jeg dog, at vi alle staa her som Repræsentanter for hele Landet og derfor ogsaa have fælles Interesser over for dette Lovforslag, som gælder Købstadarbejderne, ligesom jeg ogsaa haaber, at man vil have den samme Interesse her over for Spørgsmaal, som vedrører Landarbejderne. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Bramsen) trak netop dette Spørgsmaal om Landarbejderne frem og var ikke fri for at rette en varm Tak til Regeringen eller i alt Fald at gøre opmærksom paa, at Regeringen viste sig velvillig over for dette Spørgsmaal. Jeg har desværre ikke været saa heldig som det ærede Medlem til at kunne opdage denne Velvilje, i alt Fald ikke hos denne Regering; men muligvis ser det ærede Medlem dybere i Regeringens Hjerte, da han staaer den politisk nærmere, og det kan jo være, at han virkelig faar Ret i